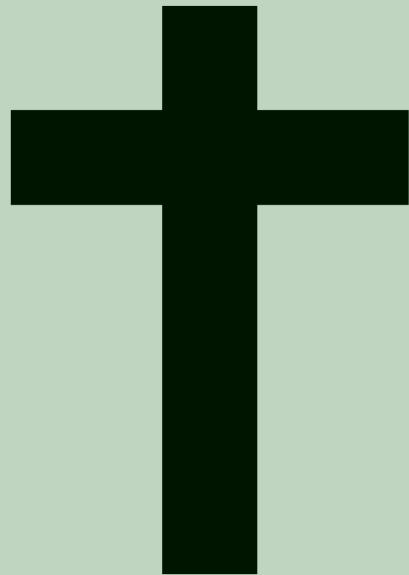

Jawunany

The Book of Jonah in the Kitja language of Australia

Jawunany
The Book of Jonah in the Kitja language of Australia

copyright © 1978 Bible Society of Australia

Language: Kitja

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-05-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021
b6557891-c9d9-5c64-9358-eeb9cdae76ae

Contents

Jonah 1

Jawunany

ISBN 0 647 13030 0 590P © B.S.A.
1978 330 copies

Perrem jarrakpe Jawunany nu. Tany Juwuji ngininiyin. Taawany nginimanji tan taan, yinginpe pirri Yijirayilpe. Tany Jawunany Ngapuny nu warrkamkaliny, yinginpe ningi Purapitji. Tany purapitji winji winji Ngapuny nungu. Ngapuny perra penayitji tam purapitpe jarrakkirim tam jarrakpe nuwa. Jarrakpe Ngapuny nuwa jarrak perrani pirri waringarrim.

Ngapuny perra nginiyitji Jawunany Ninipayurrung. Perra nginiyitji pirri tam waringarrim perraniyin ngarri tan taan yinginpe pirri Ninipan. Tam waringarrim purru taam perraniyin ngirripawurrun ngela. Jawunany nu nawuyangem taam perraniyin kiliripiny.

Tany Jawunany ju nawuyangem ningkuwum nguwan warta pem-perramangpe tam yakengirrem taawany purrunpu ngarri tan nawarran mayarun Ninipan. Tam Ninipangarnam nguwan tawung ngurramangpe Ngapuny. Yakepam. Wayinikana tany Jawunany nguwan nguiyiin pirri tam yakengirram. Nguwan warta penamanji tam ngulmurru, perraniyin ngarri Ninipan.

Nginingirriyin, "Tam ngulmurru rangkawanji pimpirrijpe perrem jarrakpe Ngapuny nuwa. Rangka ngarri pimpirrijpe, turlanji pirriyan Ngapuny ningi, Ngapuny kungkulupi kunaka ngiyiwuwun. Kunung nguwin purru. Nguwan pinpiji. Kat ngarri pimpirriwurrupe tam yilkurrum panji ngarri pemerremenpe, tawung ngarri ngurrimpe Ngapuny, tawurayik pinpiji. Nguwan kirrij pinpiji." Wayinjam nginingirriyin. Perrengempe wijiwu nginiyiin kiliriku. Nguwan nguiyiin ngela Ninipayurrung.

Ngapunykany Jawunany pinarrik nginiyitji nawuyanginy nu. Ngapuny tawung penemenji waringarrim. Tawung ngarri penemenji ngulmurru, kawuwayinija rangka ngarri ngurremenpe Ngapuny, yilkurrungem kunak ngarri purruwanpe nungu, tawung ngarri ngurremenpe Ngapuny tawurayik pinpiji, muliya pinpemuluwunji. Warany. Wayini Ngapuny pinarrik nginiyitji nawuyangim nu.

Jawunany nguwan rangka ngini-manji Ngapuny

¹ Jirrawukuwalun Ngapuny nginini ni Jawunany. Tany Jawunany wikikany nu Yamitayiny. ² Ngapuny nginini ni Jawunany, "Piyarra ngela Ninipayurrung. Ngela piyarra pirri tam waringarrim, purrunpu ngarri tan nawarran mayarun Ninipan. Pawu pene pirri, 'Kelewirring Ngapuny tek nenemenjini yilkurrum panji panji ngarri jamperremene.' Pene pirri, 'Kat pampurruwurrupta tam yilkurrum. Tawung parramna Ngapuny.'" ³ Purrungunti Jawunanykany nguwan rangka nginanyi Ngapuny. Kilirr wijiwu nginiyiin. Wijiwu nginiyinte kilirriku ngirripawurrunkili. Yulu nginiyiin Japayurrung. Tam jarrakpe Ngapuny nuwa kat penawurrunji partun. Purap ngarri nginiyiin Japayurrung, ketpa nyaniyitji yawinyili. Yawinyili kurrgangarnal that nyaniyinyante kurrrgan. Kilirr marran kirrip ngarri nyaniyiinya ngirripawurrun Payinyurrung. Ngarrkalem waj ngarri penayitji ni tany nawarrany majany yawinyil nguyu, Jawunanykany milimilima penamanji nuwa. Purrungunti pirtij nginiyiin pirri tam warrkemkalim yawinyil nguyu. Walika nginiwatji yawinyil ngiyi. Pakuwa nginiyiin yilikin.

⁴ Purrungunti tal yawinyili nginanyawa pelekewirrin kurrngan. Nyaniniyinya ngarri nawar-rayurrung kurrngan, walangapam Ngapuny perrawa penayitji. Walanginy kernkalepany kurrngan pelekewirrin tana waranganpe penayitji. Waranganpe nyaniyitji tal yawinyil. Marran kapert kirrip nyaniniyinya yawinyil.

⁵ Perrengempi tam warrkemkalim yawinyil kurrngangarnal nguyu jilpa perrani. Maakemaake perrani. Niniyit perrani walangam purru. Pawu perrani pirri purriyangem kutpe. Jirrawukuj pawu perrani pirri kutpe. Yakapam. Nguwan. Tam walangim nawarraja kere wumperramante. Perrangirriyinpe, "Pulpam werrkep kala yarren. Wayinikanji muliyayanji yarrinya." Perrangirriyinpe. Tangempi pul-pam werrk wumperrama. Warany. Wayinikanti tany Jawunany pakuwa ngininiyinte yilikin yawinyin. Muyum paku ngininiyinte.

⁶ Tangempi tany nawarrany ngarayi ngininiyitji, paku ngarri ngininiyinte yilikin. "Kapuwa nene?" wanamayi ni. "Kelengenti turrawu purru paku ninante? Pirtij pene. Pawu pene ni Ngapuny ngu. Rangkawanji yinpijyurru. Muluruwanyji nguwin yuru. Wan-jiyayanyji yarrinya. Muliwayanji yarrinya," nginini ni Jawunany.

⁷ Purrungunti tam warrkemkalim perrangirriyin, "Ngarrkalijam we-thetji kala yarrin. Ketpawanji yarrinya tany, rerr ngarri pena-manjiyurru perrem warim," per-rangirriyin. Tangempi ngarrkal-jam we-thetji perrani. Ketpawa ngurrayitpe nu yinginpe Jawunany nu. Perrangirriyin, "Nginjiyanya maruwunyi." ⁸ Tangempi perrani ni, "Nyingiyananji maruwunte ngu. Nyingiyan ma rerr junamana yarre perrem warim? Kapuwa nene ngenengke? Kayimilina ngu? Kayipinya nanina? Taampi kawurra

ngu? Kawuya ngu waringarrim?" perrani ni.

⁹ Purrungunti nginini pirri, "Ngayanti Juwujin nga. Ngapuny tamalarrk nemenke kelewirriny, Ngapuny ngarak ngarri pena-manji taam ju perrem kur-rngam." ¹⁰ Tangempi nginini pirri, "Wijiwu ngenatke nuwa Ngapuny." Nginini ngarri pirri, niniyitke nyaliny penamanji tam warrkemkalim. Miyangki ngur-rayangpe, "Turra purru wiji wu nan-inna nuwa Ngapuny?" perrani ningi. ¹¹ Purrungunti tam warrkemkalim perrani ningi tany Jawunany, "Waranya. Kapa yarren ningki. Perrempsi walangampi jangpe yimp-errewarrenpe yurru. Kapuwa yurrun ningki, wirrka ngiruwun kernkaliny. Kernkaliny nawarrany nyaliny nginiyin. Nguwan wirrk nguiyin," perrani ningi.

¹² Perrengempi Jawunany nginini pirri, "Miyawa jarrawat yimpirimna, wethet kala yimpirrij. Kurrngan wethet kala yimpirrij. Kurrngan wethet ngarri yimpirrijta, warany, walanginy kirrij nguyayi nungkurru. Wirrka ngiyayi. Ngayana ngarnpe warimpe nunanye. Nawarrany walanginy ngayana kuj nanayana nungkurru," nginini pirri. ¹³ Perrangirriyin, "Kulangkiny. Mulurru yirran nungu." Warany. Kernkaliny nawarranyayi. Nguwanganan. Tany katakatawuya jurra ngarri nginini yawinyil. Nguwan. Purrukalin. Ngirrijipiny, piyirripiny jurra ngarri perrani. Nguwana. Purru karri wurrul partun piriwu nyananyji kernkaliny. Mengerr nyimper-ranype. Nguwan nyaniyinya palawayurrung. Purrukalin kernkaliny. Nguwan.

¹⁴ Purrungunti pawu perrani ningi Ngapuny kuluwurr, "Nguwan kuj yinpijta yarre nginjiny nungu. Nguwan marup yinpiyajta yarre, wethet ngarri yirriji. Nguwan

warim karij yinpimna yirri, kurrgan nguwinji ngarri, nang ngarri nguwinji. Nguwan thet yinpijtja yarre nginjiny jiyiliny nuwa. Nyingiyana perra junayita yirri perrem warim,” perrani ningi Ngapuny. ¹⁵ Tangempi Jawunany tany jarrawat ngurramangpe. We-thet ngarri ngurrayitpe kurrgan, wirrk perrayin. Walanginy wirrka nginiyin. Nguwan kere purruni kernkalim. Nguwanganany. Kirrij waniyitji. ¹⁶ Perrengempi walanginy wirrk ngarri nginiwatji, tam warrkemkalim tamalarrk ngurramangpe Ngapuny. Pinarri perraniyin nungu. Linga linga perrani walanginy nuwa. Tamalarrk ngurramangpe Ngapuny. Waranya. Miyalawa wirrjip pumperrayitpe nungu. Papij pemperrayangpe nungu. Wayinikana kulurruku tamalarrk ngurramangpe Ngapuny. Wankim lutrayi perrani kulurruku. Perrani ningi, “Tamalarrk yirremenjingungu Ngapuny. Pinarri yirranjingu. Nawarran ngu. Yirranyji ningki. Tamalarrk yirrimnyi ngungu jimurrawukja Ngapuny,” perrani ningi.

¹⁷ Warany kurrgam jangpe ngarri ngurranype tany Jawunany, Ngapuny perra nyananyji tal kuntarril nawarral. Ngelthek nginiyitja. Kuntarril namul nginiyanya tany Jawunany. Yilakayi kumutuk nginimuluwatja. Kalarun nginimuluwatja yilikin. Waranya merrke merrken wananya taampi ngininiyinte. Jaayany ngininiyinte ngiyi merrkenpam taam yilikeyan ngiyi.

2

Jawunany yangki nginimanji Ngapuny

¹ Purrun-gunti yilikipiny kuntarril ngiyi kalarun, Jawunany tamalarrk nginimanji Ngapuny kuluwurr. Kalarupiny ngininiyin ngarri yilikin ngiyi kuntarril, jarrak nginini ni Ngapuny.

² Nginini ni, “Tamalarrk neme-nangu Ngapuny. Ngakinymilim warim ninamuluwatke ngarri, yangki nanamanangu. Yangki ngarri nanamanangu, rangka yinanya. Yinamuluwata. Kalarupiny, yilikipiny nang kirrip ngarri ngenaniyin, katakatawuya yangki nanamanangu muliyakirim. Ngapuny rangka yinanya. Tamalarrk nemenangu Ngapuny.

³ “Wethet ngarri yinayita yilak kalaruyurrung, yilangaku thutpu ngenawatke. Kurrgany namul nginayitji. Marran ngaminayiwu ngenani. Ngalukujpani nge-nayanyi. ⁴ Jarrak nyaliny ngenan ningki Ngapuny. Ngenangirriyin, ‘Yilwarriya marra nginpiyante. Jimurrawukja kat nuwurruke taan ninante ngarri.’ Ngenangirriyin, ‘Nguwan tek nyaliny nunpimke tam mayarum purrutpu ngarri tamalarrkkirrim, ngalany ngarri purrun ngungu,’ ngenangirriyin.

⁵ “Ngenan ningki Ngapuny. Kurrgam yirringulku nunanganke. Laanepiny kurrgam ngapari nga-pari perrani ngirri. Kempe ngemperramangpe. Yilikin ngenaniyin ngarri kalarun, wirrmilimjarn merewam werrkale kurrgangarnam mernmertpe ngemperramangpe tumun. ⁶ Yilak thutpe nge-nawatke kumutuk kalaruyurrung. Tayurrung thut ngenayinte nangem purrunpu ngarri, thep ngarri purrunpu jimurrawukja. Nguwan. Nyingan ngakinyji Ngapuny piri yinanya yilangpiny. Piri yinanya muliwaya. Ngenan ningki Ngapuny.

⁷ “Ngenangirriyin ngarri, ‘Nang kirripta ngenanke,’ Yangki nanamanangu. Kelewirringpiny rangka yinanya. Nyingepiny taam kuluwurr ninante ngarri, rangka yinanya, ngenan ningki Ngapuny.

⁸ “Tam waringarrim yakapaya purrun ngarri, tamalarrk ngarri pemperramanpe yakengirram kutpe, marran kat nemperrawur-ruta purru. ⁹ Ngayana tamalarrk

nimpimnangu. Jaampirri ngalany nginpin ningki. Tuwayina waj nunpike ningki tamalarrkirrim. Tam jarrakpe welangen ngenani ngarri ningki, ‘Tawung nimpimnangu, Nguwan kat nimpuwurrtangu.’ Warany. Kelyengengem tawung nimpimna. Nguwan kat nimpuwurrtangu. Yijiyan ngenan ningki. Ngapuny yilkurrungem rerrwu ngenemenji. Nawunkany miluwaya ngenamuluwunji.” Jawunany nginini ningi Ngapuny. Maarrke kuntarril nginimuluwatjante yilikin jaan.

¹⁰ Purrungunti Ngapuny jarrak nyaniyiti tal kuntarril. “Palawayur-rung piyita. Yulak piyita palawan,” nginini ngiyi. Tangempi tal kuntarril nginanya. Yulak nginiyitja palawan. Warany.

3

Jawunany rangka nginimanji Ngapuny

¹ Purrungunti Ngapuny partu-partu nginini nyaliny ningi Jawunany.

² Ngapuny nginini ni, “Ngela piyarra Ninipayurrung, tam nawarran mayarum. Piyarra pirri. Pawu pane pirri tam waringarrim. Pena pirri perrem thuwunthum wajpe nunayitke ningki,” nginini ni.

³ Tany Jawunany rangka nginanyji Ngapuny. Warangkanya marran nginiyin ngela Ninipayurrung. Tam nawarram mayarum. Jarraka ngarri wumpiji pirri, merrka mer-kan wumpiyayiji pirri. ⁴ Tangempi purap ngarri nginiyin mayaruyur-rung, Kili wananyinte. Kilili wanamayinte karrarukpu wanina ningi. Makane purakpuwa ngin-imiyinji pirri. Pawu nginini pirri, “Jirrawukuwalun karnkinywalun Ngapuny kulpurr pinpiji. Per-rempi Ninipam kirrij nanpijiningi waringarriny narruna ngarriya,” nginini pirri.

⁵ Purrungunti rangka ngurranype tam jarrakpe Ngapuny nunguwa.

Rangka ngurranype thuwunthum pawu ngarri nginini pirri Jawunany. Perrangirriyin, “Yurrun nguwan jang yarrin. Waringar-rim nawarram ju wanyanyakim nguwan jang yarrin miyale mayim thuwuthum. Taj yampirrija jingkerrkerr karrakim. Waranya. Nguwan jang perrani. Jingk-errkerr karrakim taj pemper-rayangpe. Nguwan menkawum taj pemperrayangpe. Mulurruk perrangirriyinpe. Wayinikana turi perrawuwuranpe,” perrangirriyin.

⁶ Tany nawarrany kingji waringar-rim purru purrunpe ngarri Ninipan, rangka penanyji jarrakpe nuwa. Rangka ngarri penanyji, laanepiny thut nginiwatji. Nawuyangeping mayarun rut ngininiyinte ngarri thut nginiwatji. Pelalk penayanyji tam junayinkarram lalajkirrim lalaj ngarri nginiliyinji. Taj pe-nayanji tam jingkerrkerr karrakim. Nginiyin. Kawune ruta ngini-watji.

⁷ Tangempi tany kingji perrem jarrakpe perra penayitji pirri waringarrim. Jarrak nginini pirri, “Perrem jarrakpe ngayan perra nuniyinke narri. Ngayan ju ngakinype manamparram yarrekili yirran narri, Nguwan jang narrin thuwuthum. Nguwan nguluk narrin kurrngam. Nyingiyangem pulumanam ju kukanjam nguwan jang pirrin. Nguwan nguluk pirrin.

⁸ Ningkirriwan taj narrayiliyina jingkerrkerr karrakim pirri. Nyingiyangem yanamulpe taj pamparrajta pirri jingkerrkerr karrakim. Katakatawuya jarrak parru ningi Ngapuny. Tamalarrk parramna Ngapuny. Tam yilkur-rum panji ngarri narrun, kat pamparrewurrupta yilkurrum tam. Kunak parruwuna.

⁹ Ngapuny kungkulum turlwanji nguwiayayi. Kunakanyji nguwiyi. Nguwan warim pinpijiyurru. Mulurruwanji nguwen yurru jaan. Nguwana nang yarruwun, muliyawanji yarrinya,” tany kingji nginini pirri.

¹⁰ Purrungunti rangkawa pem-perranype tam jarrakpe tam waringarrim. Kat pemperrawur-rutpe tam yilkurrum, panji ngarri perrani. Kata pemperrawurrutpe. Tamalarrk ngurramangpe Ngapuny. Tangempi Ngapuny tek penaman-jinte. Nginingirriyin, “Perrempi waringarrim kunak perrawuwu-ranpe.” Ngapuny kungkulam turl nginiwuranji. Nguwan thet penay-itji kuma nginini ngarri pirri.

4

Jawunany warinykuwa nginimiyyi-inji

¹ Purrungunti Jawunany tany mulurru nginginigirriyin. Per-rngempi warrnykuwa nginimiyyin-jinte. ² Nginini ni Ngapuny kulur-ruku, “Ngapuny, ngayimilij ngenan-girriyin wayinikana taapiny wijiwu ngenayin kilirr. Ngenangirriyin wanjina, ‘Ngapuny thet junpiyina tam mulakawim purrunpu ngarri Ninipan.’ Nguwan. Welanginy wiji ngarri ngenayin kilirr, ngayikul ngenangirriyin, ‘Ngapuny nawun menkawiny nu. Kalyekpiny nu.’ Wayinikana ngenangirriyin, ‘Turi pirriyiliipe ningi. Nguwan thet pinpiji.’ Ngenangirriyin, ‘Piri ngarri pirriyan ningi Ngapuny, tawurayik pinpiji. Nguwan thet pinpiji,’ ngenangirriyin. Wayinikana wijiwu ngenayin kilirriku. Ngayikul nge-nangirriyin, ‘Ngapuny menkawiny nu. Kalyekpiny nu. Tawung penemenji waringarrim. Kunak ngarri pirriwuna ningi, turl ngarri pirriyan ningi, tawurayik pinpiji. Nguwan pinpiji,’ ngenangirriyin. Wayinikana wijiwu ngenayin.” Jawunany nginini ningi Ngapuny.

³ Tangempi Jawunany nginini ningi, “Kunung pene ngirri nangkirrim. Miya nang ng-inpuwun. Turrawu purru milawaya nginpinkente, nang ngun-tuwun,” nginini ningi Ngapuny ni. ⁴ Purrungunti Ngapuny nginini

ni Jawunany, “Nyingan nguwan wariny numpuniyina. Turra purru wariny ninante?” nginini ni.

⁵ Purrungunti Jawunany kilipa nginiyin. Ngarr nginiyin. Ngela nginiyin mayarupiny. Keman juntu penamanji ngarlum nawuyangem. Ruta ngininiyin ngarlun. Mamperra ngarri nginiyinte. Tek wanamay-inte, kapa Ngapuny nguwin pirri tam perraniyin ngarri Ninipan.

⁶ Purrungunti Ngapuny rekanya tuluke nginimanji werrkaliny ngir-ripak ningi ngarlun. Warangkanja nawarrak nginimanji. Werrkale waniyat kanarrany. Menkawim ngarlum tulukpe wumperrayitpe ningi. Perrengempi Jawunany nginginigirriyin, “Menkawim perrem ngarlum. Yilkiya kulukulu ngenan-purru ngarlum,” nginginigirriyin.

⁷ Purrungunti rangarrwan Ngapuny perra penayitja lukal. Tam janga penangunya karntin yilang-piny. Ngerep penanya kanarrampi. Perrjila wumperrayitpe. ⁸ Karak parntel pirtij ngarri nyaniniyina, Ngapuny perra penayitji kernkalim punpum. Ngelmangpiny perra pe-nayitji. Jawunany thuwunke ngin-imanya. Kirliwirring malalal papij nginiwuranya tumun.

Perrengempi nginini ni Ngapuny, “Kunung pene ngirri nangkirrim. Nang nguntuwun. Turra purru milawaya nginpinkente,” nginini ningi. ⁹ Perrengempi Ngapuny nginini ningi, “Nyingan nguwan wariny numpuniyina kanarram purruwa. Turra purru wariny ninante purruwa?” nginini ningi. Perrengempi Jawunany nginini ni, “Wentha kapuwa wariny ngarri ngenankente purruwa. Wariny ngenanke nangkirrim,” nginini ningi.

¹⁰ Tangempi Ngapuny nginini ningi, “Perrem kanarram warangkanja perrawalk wumperrayitpe muntuyan. Jirrawukuwalun jat perraniyin. Makanggem kirrij nginiyin. Nguwan tuluke junamana. Nguwan

nawarrak junamana. Wariny ninante nuwa. Turra purru mulurru nene purru tam kanarram?”
¹¹ Nginini nyaliny ningi, “Kaninya? Nyingan mulurru nene purru kanarramuwany. Ngayan mulurru ngenan purru tam melakawim purrunpu ngarri nawarran mayarun Ninipan. Tam melakawim

120,000 wanyanyakim purrunpu ngarri tiyana, pinarriwurrun purru yilkurrum purru menkawim purru. Kaninya tam pulumanam purrunpu ngarri tiyana? Pinarriwurrun purru. Jaam mulurru ngenan perrem purru.” Ngapuny nginini ningi Jawunany. Warany.